

12.12.2018

Sellest nädalast sõidavad Tallinnas, Harjumaal ja Ida-Virumaal ringi kaks Tervise Arengu Instituudi (TAI) eritellimusel valminud bussi, kus pakutakse süstlavahetus- ja nõustamisteenust. Busse ja potentsiaalseid peatumiskohti veel testitakse, täpne graafik avaldatakse järgmisel nädalal veebilehel www.narko.ee ja teenusepakujate kodulehtedel.

Volkswageni bussid on ümber ehitatud nii, et neis on võimalik samaaegselt pakkuda nii süstlavahetust, lihtsamaid tervishoiuteenuseid kui ka privaatset nõustamisteenuseid. Bussides saab teha ka HIV-testi ja õppida üledoosi puhul elu päästva ravimi naloksooni kasutamist. TAI nakkushaiguste ja narkomaania keskuse juhataja Aljona Kurbatova sõnul on Eestis hinnanguliselt mitu tuhat narkootikumide süstivat inimest, kelleni riik ei ole veel abiteenustega jõudnud.

„Eestis on palju narkootikumide tarvitajaid, kes erinevatel põhjustel ei jõua kahjude vähendamise keskustesse ja ei pääse seetõttu ligi nende jaoks eluliselt vajalikele teenustele. Kui kodu lähedal ei ole keskust või see ei ole ühistranspordiga ligipääsetav, on mobiilne teenus üks tõhusamaid viise abivajajateni jõudmiseks. Bussid annavad võimaluse minna narkootikumide tarvitavate inimeste juurde, saada nendega kontakti, pakkuda tuge ja tutvustada erinevaid abivõimalusi kogemuspõhhisest ravini,“ ütles Kurbatova. „Samuti aitab bussides pakutav süstlavahetusteenus vähendada tänavale sattuvate kasutatud süstalde hulka, mis tõstab kõigi inimeste turvalisust. Narkootikumidest sõltuvuses olevaid inimesi saab ja tuleb aidata. Mobiilne kahjude vähendamine aitab meil seda senisest tõhusamalt teha.“

Mobiilset teenust osutatakse paikades, kus toimub narkootikumide tarvitamine või kus liiguvad ja/või kogunevad narkootikumide tarvitavad inimesed. Tallinnas opereerib bussi ja pakub teenust MTÜ Convictus Eesti koostöös Viljandi Haiglaga, Ida-Virumaal Viljandi Haigla.

„Meil on hea meel, et süstlavahetusbuss sai osaks meie teenusest,“ ütles SA Viljandi Haigla juhatuse esimees Priit Tampere. „Vaatame sõltuvusravi kui tervikut, ükski osis eraldi ei toimi, vaid kasu on siis, kui kõik osapooled toimivad koostöös. Loodame, et bussi abil saame kontakti ka nende inimestega, kelleni meie info praegu ei jõua.“

MTÜ Convictus Eesti juhataja Inna Farberi sõnul on bussid loogiline ja kauaoodatud täiendus Tallinnas juba avatud kahjude vähendamise keskustele. „Convictus pakub narkootikumide süstivatele inimestele nii nõustamist kui ka süstlavahetust Lastekodu ja Sitsi tänava keskustes, lisaks teeme ka väljatöid, kus korjame tänavalt süstlaid ja suhteme tänavale inimestega, suunates neid vajadusel keskusesse,“ ütles Farber. „Buss võimaldab meil oma kogemusi ja oskusi senisest veelgi paremini rakendada ja jõuame nii rohkemate abi vajavate inimesteni.“

Mobiilne kahjude vähendamise teenus on lisaks olemasolevatele ja loodavatele statsionaarsetele keskustele ja ka väljatöena toimuvale süstlavahetusele. Bussid hakkavad peatuma kokkulepitava graafiku alusel piirkondades, kus vajadus on kõige suurem – esmajoones Tallinna eri linnaosades ja Ida-Virumaal. Busside esialgne sõidugraafik avaldatakse järgmisel nädalal veebilehel <http://www.narko.ee/kahjude-vahendamise-teenused/>. Infot busside graafiku kaudu jagatakse ka kahjude vähendamise keskuste kaudu.

Busside ostmise ja ümberehituse teostas Møller Auto Tallinn OÜ koostöös Profile Vehicles Baltic OÜ-ga ja see läks kokku maksma 148 746 eurot (koos käibemaksuga).

Aastatel 1999-2017 on Eestis narkootikumide üledoosi tõttu surnud 1639 inimest, sellel aastal septembri alguse seisuga 28 inimest. Peamiseks süstitavaks narkootikumiks on olenevalt piirkonnast kas fentanüül või amfetamiin.

Kahjude vähendamise eesmärk on vähendada kahju ja kulutusi, mida narkootikumide tarvitamine ühiskonnale, tarvitajale endale ja tema lähedastele tekitab. Eesti erinevates piirkondades on kokku kahjude vähendamise 34 teenuse osutamise kohta, millest 14 on statsionaarsed keskused ja 20 väljatööl põhinevad. Enamik teenuseid asub Harjumaal ja Ida-

Virumaal, kuid teenuseid pakutakse ka Tapal, Pärnus ja Paides. Eestis on ligi 5500 kahjude vähendamise teenuse kasutajat ja teenuseid kasutatakse aastas üle 110 000 korra. Tallinnas asuvad statsionaarsed kahjude vähendamise keskused aadressidel Lastekodu 6, Sitsi 28 ja Magasini 32. Järgmisena avatakse keskus Lasnamäe Plasti tänava Peterburi tee poolses otsas moodulhoonena. Nimekirja kõikidest kahjude vähendamise keskuste asukohtadest leiab siit.

Sotsiaalteenistus